

פיטורים והתפטרות

תוכן הענינים

עמ'

נושא

הגדרת "פיטורים" ו"התפטרות"

- 3 ..... האבחנה בין "פיטורים" לבין "התפטרות", ויסוד ההסכמה
הפניה: ראה לענין זה גם בפרק 10.10 לעיל, תחת הכותרת "האבחנה המרכזית שבחוק:
 "פיטורים" לעומת "התפטרות" וסיום יחסי עבודה בדרכים אחרות".
- 5 ..... אבחנה בין מועד סיום יחסי העבודה לבין "פיטורים" ו"התפטרות"

סיום חוזה העבודה - מושגים מדיני החוזים והמנהל הציבורי

- 5 ..... פקיעה מוסכמת של חוזה העבודה - להבדיל מפיטורים או התפטרות
- 6 ..... "ביטול" חוזה העבודה לעומת "פיטורים" ו"התפטרות"
 (לענין ביטול התפטרות ראה להלן, תחת הכותרת "פיטורים והתפטרות כפעולות משפטיות").
- סיכול חוזה העבודה והעדר מעשה פיטורים? - מחלה, מניעה בטחונית, העדר רשיון
 מקצועי ועוד 6ב
- קביעת בטלות בדיעבד של מינוי במכרז אינה מעשה פיטורים? 8ב
- השתחררות מחוזה רשות ומהבטחה מנהלית - הפניה 8ב

פיטורים והתפטרות כפעולות משפטיות

- הפניות:** א. לענין **זהות המעביד**, הוא המפטר, ולענין הפסקת שימוש בעבודתו של המועסק באמצעות חברת כוח אדם, כפיטורים, ראה בפרק 10.1.6 לקובץ; ב. לענין פיטורים והתפטרות בקשר **לפשיטת רגל או פירוק של מעביד**, ראה בפרק 10.10.5.1.
- 8ב ..... הזכות לסיים חד-צדדית את יחסי העבודה - והגבלתה
- 10 ..... אבחנה בין שלילת הזכות לבין האפשרות לקבל סעד של אכיפה
- 10 ..... צד אחד אינו יכול להגדיר חד-צדדית את פעולתו של האחר
- 11 ..... חזרה מהתפטרות או מפיטורים
- 13 ..... חזרת ארגון עובדים מהסכמה לפיטורים - שלילתה
- 13 ..... ביטול התפטרות שנעשתה עקב טעות או אילוץ?
- 13 ..... העברת הזכות לפטר
- 14 ..... העברת הזכות להתפטר
- 14 ..... התפטרות כמעשה "אישיו" ולא "קיבוצי"? - הפניות

דרכי הפיטורים וההתפטרות

- 14א ..... פיטורים והתפטרות בהודעה בכתב - הפניות לחוק ופסיקה
- 14א ..... התנאה על דרך ההתפטרות בהסכם קיבוצי
- מתן ביטוי חד-משמעי לכוונה לסיים את יחסי העבודה (ומאבק בין עובד שרוצה להיות מפוטר לבין מעביד שרוצה שהוא יתפטר) 14ב
- 14ד ..... התמשכות הליך הפיטורים
- 10.10.1

1

- T14 העדה אובייקטיבית על הכוונה להתפטר
- 15 עובד שנתן "הודעת התפטרות" ביוזמת המעביד - פיטורים?
- 16 דברי פיטורים או התפטרות ב"עידנא דריתחא"
- 17 התפטרות או פיטורים בהתנהגות - מבוא
- 17 "זניחת העבודה" - העובד
- 19 "זניחת העבודה" - המעביד
- פקיעת רשיון העסקה או עיסוק (או העדר רשיון) - פיטורים או התפטרות? (אשרת העסקת עובד זר; משגיח כשרות; נהג; טייס; ורופא)
- 19 העדרות מעבודה בשל "סגר" שהוטל על השטחים - פיטורים או התפטרות? (1)20
- הפחתת היקף המשרה כפיטורים? (4)20
- הוצאה חד-צדדית ל"חופשה" ללא תשלום כפיטורים
- א20 אי-תשלום שכר במשך זמן - פיטורים?
- א20 קטטה אינה "הודעת פיטורים"
- ב20 סיום העסקה בהסכמה - פיטורים או התפטרות?
- פתיחת מו"מ בדבר פרישה לגמלאות - אינה פיטורים, הסכמה לפיטורים
- או התפטרות
- ב20 התחלת עבודה במקום עבודה אחר
- ג20 חילופי מעבידים כמעשה פיטורים?
- ד20 חוסר נכונות לעבוד כ"התפטרות"
- 22 על התפטרות של מספר עובדים בו-זמנית
- 22

מגבלות על הזכות לפטר וחובות משניים בקשר לפיטורים

- א22 מבוא - תחולת המגבלות משתנה ממקרה למקרה
- א22 תרופות בגין פיטורים שלא כדין - הפניה
- א22 הזכות לעבוד - זכות מעין-קניינית? (הלכה שהתנוונה)
- פיטורים חייבים להעשות משיקולים ענייניים ולאחר בירור עובדתי - איסור על פיטורים שרירותיים (והפניה לענין לשון הרע) - להבדיל מ- employment at will
- 23 פיטורים בשל הגשת תביעה - סעיף 28 לחוק הגנת השכר
- (4)24 פיטורים בשל הגשת תלונה (גם בקשר לחוב כספי) - הפניה לפרק 10.16
- א24 פיטורים בעקבות עמידת עובד על זכויותיו (הרחבת הכלל שבסעי' 28א הנ"ל) או סרוב לחתום על חוזה חדש
- א24 פיטורי עובד משום שסרב לבצע מטלה בלתי חוקית
- ב24 כללי פרשנות להיקף המגבלות
- (1)ב24 מגבלה לתקופת זמן מוגדרת - מועד כניסת הפיטורים לתוקף
- ג24 (המשך בעמוד א2)

- תגבלת פיטורים בהוראות חקוקות - **רשימת חקוקים** 24
- 25 . מגבלות על פיטורי עובד שחלה או הפך למוגבל - הפניות לפרקים 10.17 ו- 10.22.4 .
 הגבלה במישור הקיבוצי - תערובת של זכות אישית עם זכות קיבוצית (נורמטיבית ואובליגטורית) 26
- 28 . כללי הצדק הטבעי - תחולה על ועדות משותפות לצדדים הקיבוציים - הפניות 28
- 28 . "קביעות" בעבודה מול "זמניות" 28
- 30ב1) . מסלולי פיטורים : אי-התאמה, חוסר משמעת, צמצומים, רה-ארגון 30
- 31 . פיטורים בשל אי-התאמה - במקרה של יחסי עבודה עכורים? 31
- 32 . פיטורי משמעת - חשד גניבה ממעביד 32
- 32 . מכסת פיטורי צמצום והגדרת "צמצומים" 32
- 32 . חובת היוועצות בנציגות עובדים בטרם ביצוע פיטורי צמצום 32
- 32 . חובה לשקול העברת עובדים לתפקידים אחרים במקום פיטורי צמצום? 32
- 32 . שימוע וזכויות אישיות בהליכי צמצום 32
- 32 . חובה לתעד בכתב הליכי צמצום וחובת ניהול פרוטוקול 32
 (פיטורי צמצום והפליה מחמת גיל : ראה בפרק 10.22 לקובץ).
- 32 . חובה לשקול את מוגבלותו של עובד בעת פיטורי צמצום 32
- 32 . מגבלות על פיטוריהם של נציגי עובדים - הפניות 32
- דיני המנהל הציבורי וכללי הצדק הטבעי : 1. שיקולים זרים, נגוד עניינים, שרירות, תשתית עובדתית, חוסר סבירות קיצונית, ומידתיות 32
- דיני המנהל הציבורי וכללי הצדק הטבעי : 2. זכויות עיון וטיעון, שימוע, ופרוטוקול . 34(4) 34
- סעיף 171א לפקודת העיריות (והפניה לענין פיטורי מבקר עיריה) 38
- 39 . חוזה עבודה לתקופה קצובה - הפסקה מוקדמת או סירוב להאריך 39
- 40ב3) . חוזה עבודה עד גיל פרישה אינו חוזה ל"תקופה קצובה"? 40
- 40ב4) . חובת תום הלב - סיבת פיטורים מוצהרת שאינה אמת וכדומה 40
- חובת ההנמקה וזכות שימוע וטיעון (הנהל בשימוע, זכות ליצוג בשימוע, שימוע לאחר פיטורים, סעדים בשל הפרת הזכות ועוד) - גם בפיטורים על ידי מעביד פרטי . . . 40
- 41 . פיטורים בתקופת ניסיון 41
- 43 . חובת הודעה מראש על אפשרות של פיטורים - במקרים מיוחדים 43

הגבלת הזכות להתפטר

- התפטרות כזכות יסוד - וסעי' 2)3 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה) 44א
- סעדים למעביד בהתפטרות שלא כדין - דברי הסבר והפניות 44ב
- מגבלה שמקורה בחוזה עבודה לתקופה קצובה 44ב
- ביטול התפטרות שהודעה עליה חסרה פרטים? 44ג
- ביטול התפטרות לא-אמיתית ("לא אותנטית") - הפניה. 44ג
- התפטרות אישית תחת צו מניעה קיבוצי. 44ד

"בטלות" פיטורים, ו"ביטול" פיטורים

- הפניות (בין היתר לענין תרופות וסעדים הצהרתיים וזמניים) 44ה
- פיטורים "בטלים" ופיטורים "שלא כדין" 44ה
- פיטורים בניגוד להוראות חוק 44ו
- פיטורים פסולים בשל אפליה 46
- בטלות פיטוריהם של עובדי ציבור והיקף תחולת דיני המנהל הציבורי 46
- בטלות פיטורים מכוח הוראת הסכם קיבוצי. 50
- שיקול דעת ביה"ד בקביעה אם הפיטורים "בטלים" או "שלא כדין" 50

הפניות:

לענין פיטורים חלקיים, ראה בפרק 10.10 לעיל, תחת הכותרת "מעביד אחד", 'מקום עבודה אחד' או 'משרה אחת' - סעיפים 1 ו-12."

לענין התרופות בגין פיטורים "בטלים" או "מבוטלים", ובגין "פיטורים שלא כדין" (וביניהן תרופת האכיפה), ולענין מחיקה על הסף של תביעה לאכיפת יחסי עבודה, ראה בפרק 10.1.6.1 לעיל.

לענין סעדים זמניים בתביעה לאכיפת יחסי עבודה, ראה בפרק 10.1.6.1 לעיל.

לענין המגבלות על פיטורי עובדת בהריון, ראה בפרק 10.7 לקובץ משפט העבודה.

לענין ההודעה המוקדמת על פיטורים והתפטרות, ראה בפרק 10.10.4 להלן.

לענין העלאת טענות חילופיות של "פיטורים" או "התפטרות", ראה בפרק 10.15.1 לקובץ, תחת הכותרת "טענות חלופיות בכתב טענות".

לענין האפשרות להעביר לבוררות סכסוך בדבר השאלה אם יחסי העבודה הסתיימו בפיטורים או בהתפטרות, ראה בפרק 10.2.2 לקובץ משפט העבודה, הדן בין היתר בבוררות לפי חוק הבוררות.

לענין חובת הודעה לשכת שירות התעסוקה, על פיטורי 10 עובדים או יותר, ראה סעיף 37 לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט - 1959, בפרק 10.11 לקובץ.

(המשך בעמוד 3)